

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 4. april 2011
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2011-792-1612
Dok.: AEC41243

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 648 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 23. februar 2011. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Lars Barfoed

/

Anette Arnsted

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 648 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Ministeren bedes redegøre for forskellen mellem offentlig og privat påtale både med hensyn til myndighedernes opgaver, men også med hensyn til de omkostninger, som parternes pålægges i forbindelse med efterforskning og retssag.”

Svar:

Straffelovens § 275, stk. 1, og § 305, stk. 2, indeholder regler om, at visse nærmere opregnede straffelovsovertrædelser er undergivet privat påtale. Det drejer sig om en række freds- og æreskrænkelser og om ulovlig selvtægt.

Privat påtale indebærer, at de pågældende sager ikke påtales af anklagemyndigheden. Derimod fremgår det af retsplejelovens § 725, stk. 1, at retten til privat påtale tilkommer den forurettede. Det bemærkes dog, at offentlig påtale af sådanne overtrædelser som udgangspunkt kan finde sted, hvis almene hensyn kræver det, jf. retsplejelovens § 727, stk. 2.

Ligeledes følger det af retsplejelovens § 742, stk. 2, at sager om straffbare forhold, der er undergivet privat påtale, ikke efterforskes af politiet. Ifølge bestemmelsen iværksætter politiet efterforskning, når der er rimelig formodning om, at et strafbart forhold er begået, forudsat at der er tale om et strafbart forhold, som forfølges af det offentlige.

Straffesager undergivet privat påtale kan indbringes for domstolene af den private påtaleberettigede (den forurettede). Det følger således af retsplejelovens § 718, at retterne inden for strafferetsplejens område træder i virksomhed efter begæring af anklagemyndigheden eller en privat påtaleberettiget. Hvis anklagemyndigheden har rejst tiltale for et forhold, som er undergivet privat påtale, kan retten på et hvilket som helst tidspunkt inden hovedforhandlingen ved kendelse beslutte at afvise sagen, jf. retsplejelovens § 846, stk. 1, nr. 2. Hvis retten ikke afviser sagen, skal retten i stedet i medfør af retsplejelovens § 883, stk. 2, nr. 1, afsige frifindelsesdom, såfremt det pådømte forhold ikke er undergivet offentlig påtale.

Straffesager, der påtales af private, behandles ikke efter retsplejelovens almindelige regler om strafferetspleje. Derimod følger det af retsplejelovens § 989, at straffesager, der påtales af private, behandles efter reglerne om den borgerlige (civile) retspleje. Dette indebærer blandt andet, at så-

danne sager anlægges ved, at den påtaleberettigede (sagsøgeren) indleverer stævning til retten, jf. retsplejelovens § 348, stk. 1.

Straffesager, der påtales af private, er dermed også omfattet af retsplejelovens kapitel 30 om sagsomkostninger i borgerlige sager. Herunder følger det af retsplejelovens § 311, stk. 1, at enhver part foreløbig skal betale de omkostninger, der er forbundet med processuelle skridt, som parten har foretaget eller anmodet om. Som udgangspunkt skal den tabende part herefter i medfør af retsplejelovens § 312, stk. 1, erstatte modparten de udgifter, retssagen har påført modparten, medmindre parterne har aftalt andet.

Som sagsomkostninger erstattes ifølge retsplejelovens § 316, stk. 1, de udgifter, der har været fornødne til sagens forsvarlige udførelse. Herunder erstattes udgifter til advokatbistand med et passende beløb, og øvrige udgifter erstattes fuldt ud.

For så vidt angår straffesager, som forfølges af det offentlige, følger det af retsplejelovens § 1007, stk. 1, at omkostningerne ved sagens behandling og straffens fuldbyrdelse udredes umiddelbart af det offentlige. Såfremt sigtede findes skyldig, har han i medfør af § 1008, stk. 1, pligt til at erstatte det offentlige de nødvendige udgifter, som er medgået til sagens behandling. Hvis der ikke sker domfældelse, påhviler der ham derimod som udgangspunkt ingen pligt til at udrede omkostninger, jf. retsplejelovens § 1010, stk. 1.

I såvel straffesager, der påtales af private, som straffesager, der påtales af det offentlige, er det retten, der træffer afgørelse om sagsomkostninger, jf. retsplejelovens § 322 og § 1012, stk. 1.

Det bemærkes i øvrigt, at visse strafbare forhold er undergivet betinget offentlig påtale, jf. straffelovens § 275, stk. 2, og § 305, stk. 1. Det drejer sig blandt andet om overtrædelse af polititilhold, simpelt hærværk og kreditbedrageri. Betinget offentlig påtale indebærer, at offentlig påtale kan finde sted, men som udgangspunkt kun, hvis den forurettede anmoder herom. Indgiver den forurettede anmeldelse om forholdet, anses dette i medfør af retsplejelovens § 720, stk. 2, som en begæring om offentlig påtale, medmindre andet fremgår af anmeldelsen. Lovovertrædelser, der er undergivet betinget offentlig påtale, kan endvidere påtales privat af den forurettede, forudsat at forholdet ikke kan medføre højere straf end fængsel i 4 måneder, jf. retsplejelovens § 726.